

Naba 1 leta a Pita e vapolungania

1.1-2 Na mugapa pas ke Pita

¹ Hau a Pita, na apostel ke Iesus Kristus. Ta vapolungania na pas kua ki vano na manumanu ke Vuvu kua miu ta lololi balika longazi na palaka laveve kua ni Pontus, Galesia, Kapadosia, Esia ia mai ni Bitinia.

² Varira matoto a Vuvu Tamadolu ia ti lalamiu kini makimiu kava, na galanga kana Vule Tumonga ki katimiu miu ka tumonga, kubarae miu kene longoria polea ke Iesus Kristus, na topona kini vazuguvimiu miu kene klin.

Na mahariharia kapou matoto kamana magali malugu ke Vuvu e vano ni miu laveve.

1.3-12 Mianga pa matoto ia e guguridolu heta na lagato

³ Ma tolu kata vavazahenia za hizani Vuvu Tamana kadolu Paraha a Iesus Kristus! Na kana mahariharia kiridolu e kapou matoto, kubarae kini valamari mulehia a Iesus Kristus na matea. Ia na dala kua za, a Vuvu ia ti vala mianga vahoru ni dolu, kua tolu ta hahatu kirina, kua kete vaporihia matoto na golea mata mulimuli, kua e kulina kete vala ni dolu.

⁴ Ia ti makidolu kava tolu kata pelea mianga vahoru heta na lagato. Na mianga vahoru kua mara beta ni zaha. Na mianga vahoru kua e klin matoto na matani Vuvu, ki mara beta ni hozo. A Vuvu ti vaidia kava na mianga vahoru kua kava

kamiu, kua miu kata mia vona ba muri heta na lagato.

⁵ Na vuna kua miu ta bilip ni Kristus, a Vuvu da e madi karikari kirimiu kamana kana matuhanga kapou, ki vano ki mule na dama kua ia kete pele mulehimi vona. Na dama kua ia da e bele kakava matoto na las de.

⁶ Ia na dala kua za ia kua da miu kata dopa hilohiloa matoto vona. Habuka meni kua na dama taza tauka goloaloa luba da e bele kete parakilanimiu, miu ka luga bizea miu ka hatunia varitihia.

⁷ Goloaloa kamahi kua e bele kete parakilania kamiu bilip, kete vatunga kavakava habuka kamiu bilip e matuha ki matoto. Kamiu bilip da e parakilanga habuka kua dia ta lala dia kata tutunia na gol dia kata pele kakava zahata gol dia na pelea gol matoto. Palaka kamiu bilip e dopa ki vinim na gol. Kubarae, kua ta miu na madi ni bada kamiu bilip ni matuha na poloka goloaloa kamahi kua kete bele kirimiu, ia da a Vuvu ti vazahenimiu matoto kini vala glori ni miu ki vala ve hiza kapou ni miu na dama kua a Iesus Kristus kete bele kakava vona, manumanu laveve na vulovulo dia na hadavia.

⁸ Ia vata kua ma beta miu na hadavia, palaka e kukulimiu kirina. Ia vata kua ma beta miu na hadavia kua, palaka miu ta vavaka maroro vona, miu ka hahatunia hilohiloa kapou matoto na polokomiu kua e vonu na glori, ki beta hilohiloa katiu ve ni nap na hilohilo kua.

⁹ Kubarae, kadoana kua miu ta vavaka maroro vona, ia da e pele mulehia vulemiu laveve.

¹⁰ Na pele mulemulea ke Vuvu kua, ia na

goloa katiu kua na profet kamahi bukuni varira e kukulidia matoto dia kata lala, dia ka kaze matoto dala dia kata lala da e bele ziha. Varira za ia dia ta popole na pele mulemulea kua a Vuvu ti maharimiu vona.

¹¹ Dia ka parakilania dia kata pari vutuhia habuka ngiza matoto, ia mai na golea zia da e bele habuka mak kara golea kua na Vuleni Kristus e popole na polokodia, ki tatani muga ni dia na vuna na bizea kapou kua a Kristus kete luga, ba muri kini pelea glori kapou vona.

¹² E tanga ni dia kubarae, mara beta goloaloa kua ni bele na kadia taem, palaka da ba muri matoto na kamiu taem. Kua ia, na Kalohua Kemi kua ti kalohuanga ni miu. Nuhu kua dia ta kalohunia ni miu, ia dia ta vaketekete ni miu na matuhanga kana Vule Tumonga kua e geura heta na lagato ki ziho. Golea kua e mata muli matoto pebarae na engel kamahi ki kulidia matoto dia kata lala ve na golea kua a Vuvu e katia ni miu.

1.13-21 A Vuvu e kohanidolu tolu kata tumonga

¹³ Ki kubarae, kamiu lohoihoia kete kavakava miu na paho taturia kamiu hatuhatua. Miu taruhia kamiu vaka maroroa laveve na maharitaria ke Vuvu kua kete vala ni miu na taem kua a Iesus kete bele kavakava vona.

¹⁴ Miu longoria na polea ke Vuvu na vuna miu na habu tutuna. Tabarae miu na vavamule kara kamiu hatuhatua zahazaha kamahi kua bukuni muga, na vuna muga beta miu na lala a Vuvu, kubarae miu ka kakatia moge zahazaha kamahi.

¹⁵ Na vuna na kaka kua e kokohanimiu ia e tumonga, kubarae ia miu ve kamiu mogemoge laveve kete tumonga ve.

¹⁶ Na vuna e vapolu baraenga na polea kana Paraha, “Miu kata tumonga, na vuna hau ta tumonga.”

¹⁷ Na vuna a Tamadolu heta na lagato kua miu ta lala miu kata lolotu vona ia beta ni lala kete vansaet na kana kotoa, kubarae miu kuahinia na kamiu vanavananga laveve na taem kua miu ta mimia balika longazi ri na garigari.

¹⁸ Na vuna a Vuvu e kademi ki pele mulehimiu na poloka mianga kua beta matoto golea kemi katiu vona, kua habu tubumi dia ta vala ni miu. Na golea kua e kademi ki pele mulehimiu vona, ia beta ni na gol o silva kua e lala kete zazaha.

¹⁹ Beta, e kade mulehimiu na toponi Kristus, na tuna sipsip kara opa kua beta matoto muku katiu vona o ni kaskasia livuhana. Livuhana e kemi matoto.

²⁰ A Vuvu ma beta ni katia na vulovulo kua, ia ki maki mugania za a Kristus, kete katia galanga kua kete kade mulehidolu vona. Kubarae, kua ti mai na dama kamahi kua kara las de, a Vuvu ti vatunga kavakava a Iesus ni miu, kete kodonimiu.

²¹ Na vuna ni Iesus za miu kene bilip ni Vuvu. A Vuvu ia e valamari mulehia a Iesus na matea kini vala glori vona, kubarae miu kene nap miu keteni bilip ni Vuvu miu kene vaka maroro habuka nazia kua e mapamapa kete vala ni dolu ia da e vala matotonia.

1.22-25 Kete kukulidolu matoto kiri habu tazidolu kua tolu ta Kristen lupu

²² Kua a Vuvu ti vazuguvi kakava kamiu moge zahazaha miu kene klin, na vuna kua miu ta pelea na matotoka polea na Kalohua Kemi. Kubarae na polokomiu katiukatiu, ia kete kukulimiu matoto kiri habu tazimiu.

²³ Na vuna miu kena, ia miu te valohu muleha kava kena. Kamiu laep vahoru kena, beta miu na pelea ni habu tamamiu kamani habu titinamiu bukuna vulovulo, beu, na laep kena dia ta vala ni miu ia da e hozo na taem kua miu te varimateai. Palaka na laep vahoru kua, da e ngoro vuvua na vuna na laep kua ia e mai na polea ke Vuvu kua e mahuri ki ngoro vuvua.

²⁴ Na vuna,

“Manumanu laveve dia ta habuka raburabu, kadia glori laveve ia e balika purana hai kamahi na bira; na raburabu e lala kete malainia, na purana raburabu ki lala kete mango ni huhuru,

²⁵ palaka na polea kana Paraha ia da e madi vuvua.”

Na polea kua, ia na Kalohua Kemi kua e rataha miu voa vona.

2

2.1-10 Paraha ia na kedo kemi kua e mahuri

¹ Kava miu te kara manumanu vahoruhoru, kubarae miu zuka tapunia moge zahazaha laveve kamana mata vairukurukua, ia mai mogepa vairukua laveve. Miu zuka tapunia ve mogepa hada potipotia, kamana pole vanahoa.

² Miu kata baliki kapirupiru kotekote kua e lala kete mamarahotidia kara zuzuni titinadia, ni mamarahotimiu kara zuzu kua e pe ni Vuvu, kua kete kodonia vulemiu miu kata matuha miu na paraha na laep vahoru kua a Vuvu e vala ni miu, miu na mia papa kamana.

³ Kua kava miu te naminia a Paraha miu kene hatunia habuka, ia e kemi.

⁴ Miu mai ni Kristus, ia na kedo kua e mahuri kua e taruha kara faundesion ki ngoro tuka na tempel ke Vuvu. Manumanu beta ni kulidia kirina dia ka pala katia, palaka ia na kedo kua a Vuvu e kulina matoto kirina ki makia.

⁵ Miu ve, ia miu ta balika kedo kamahi kua e mahuri ve, kubarae na matuhanga kana Vule Tumonga a Vuvu e kulina kete katimiu miu na kara kana ruma. Miu kata kara kana pris kamahi kua e tumonga, miu kata vavala opa kamahi kua a Vuvu e lala kete kukulina kirina na hizani Iesus Kristus.

⁶ Na poloka buk ke Vuvu e vapolu baraenga ki tanga,

“Hadavia, Hau te taruhia na kedo katiu ni Ierusalem, na kedo kua e kuligu matoto kirina ka makia, kua azei ho nu vaka maroro vona ia mara beta nu puae.”

⁷ Kubarae ni miu nuhu kua miu te bilip kava, da miu ta hadavia habuka na kedo kua e mata muli matoto. Palaka na nuhu kua beta dia na bilip,

“Na kedo kua na kapenta kamahi dia ta tania e zaha dia kene varaga vetania ia ti kara kedo kua dia te taruhia kara faundesion kete ngoro tuka ruma.”

⁸ Na polea kana Paraha ki tani barae ve,
 “Ia na kedo kua manumanu dia te gala
 tutupa vona, na vatu kua da e katia
 manumanu dia kene popoke.”

Dia ta tupa dia ka poke na vuna beta dia na
 mumuri na polea ke Vuvu. Varira za ia a Vuvu
 ti tania habuka da dia ta kubarae.

⁹ Palaka a Vuvu ti makimiu kava, miu kene
 kara kana manumanu matoto. Miu ia na kabuna
 pris kamahi ke Vuvu kua e king. Miu ia na manu-
 manu bukuna kantri katiu kua e tumonga, miu
 na manumanu ke Vuvu matoto. E kohanimiu
 miu kata vavatunga kakava moge mata muli ke
 Vuvu, kua e kohanimiu miu ka gotala na poloka
 rodo miu kene hoho na kana laet mata muli.

¹⁰ Muga beta miu na manumanu ke Vuvu,
 palaka meni miu te kara manumanu ke Vuvu;
 muga beta a Vuvu ni maharimiu, palaka kua a
 Vuvu ti maharimiu.

2.11-17 Kadolu mianga ia kete vatunga habuka tolu na voravora ke Vuvu

¹¹ Habu tazigu matoto, miu ta mia balika
 kaka bukuna malala motu habuka longazi na
 vulovulo, kubarae miu vala lamamiu kara
 hatuhatua kara moge zahazaha, kua e gala ki
 vavarihubi kamana vulemiu.

¹² Kua miu ta mimia na pidaka manumanu
 kua beta dia na lala a Vuvu, ia miu kata mia
 papa matoto. Ia vata kua dia ta papadea polea
 kirimiu dia ka tatania habuka miu ta lala miu
 kata kakatia moge zahazaha, da dia te hadavia

kamiu moge kemikemi, pale, dia te bilip dia te vazahenia a Vuvu na taem kua ia kete lohu kete koto kara manumanu laveve na vulovulo.

¹³ Miu lohohi na Paraha, miu na muri na polea kana kamiu pararaha kamahi habuka kamiu king, miu hada zahenia, miu na longoria kana polea,

¹⁴ miu longoria ve na polea kana kamiu gavana kara kamiu provins kamahi. A Vuvu mule e taruhidia dia kata vaihubi nuhu kena dia ta kakatia moge zahazaha dia na kona zahenia nuhu kena dia ta lala dia kata kakatia moge kua e mahoto.

¹⁵ A Vuvu e kulina habuka kamiu moge kua e mahoto da ti katia, pale, na nuhu kena beta dia na lala golea katiu dia ka popole longolongo dia ta tabaria havadia.

¹⁶ Miu mia habuka kaka kua beta ni karabus, palaka tabarae miu na tania habuka beta miu na karabus miu na vavata karikari na hatuhatua kua, miu na kakatia moge zahazaha. Palaka miu mia habuka miu na voravora matoto ke Vuvu.

¹⁷ Bungania manumanu laveve. Kete kukulimiu matoto kiri habu tazimiu kua miu ta lupu bilip ni Kristus, miu kuahinia a Vuvu miu ka hada zahenia kamiu king.

2.18-25 Tolu kata muri na maki ke Kristus tolu na luga bizea

¹⁸ Voravora kamahi, miu longoria polea kana kamiu tubutubu, miu na hahada zahenidia. Beta ni miu kata longoria polea kana tubu kena e kekemi kirimiu za, beu, tubu kena beta ni lala kete kekemi ve kirimiu, ki gagala zahazaha ni miu, ia miu kata hada zahenia ve.

¹⁹ Kubarae miu lohoi ni Vuvu, miu na ma hahatu tadoria za moge zaha kana kaka. Na vuna a Vuvu da e kati kemihia matoto ni miu.

²⁰ Da ti hada zaheni zinganga miu vona kua ta miu na ma hahatu tadoria ki huhubua miu taraka moge zaha kua miu ta katia? Palaka kua ta miu na ma hahatu tadoria ki huhubua miu taraka kua miu ta lala miu kata kakatia moge pa, a Vuvu da e hilohilo matoto ni miu.

²¹ Na bizea kamahi kua miu ta luluga, ia na dihura galanga kua a Vuvu e kohanimiu kirina. Miu kata muri na moge kua a Kristus e vatunga kilaka kua ia e luga bizea kara kamiu kemia. Kava ti vatunga ni dolu na mogepa, miu muri na kana moge.

²² “Beta matoto ni katia moge zaha katiu, ki beta ni longora vairukua katiu na havana.”

²³ Kilaka kua dia ta pole zahatia, ia beta ni kolia kadia polea. Manumanu dia ta katia ki luga bizea, beta ni tania kete kolukolu ni dia. E ma za ki vala ia mule na limani Vuvu, kua e lala kete sikel vahotovia kotoa.

²⁴ A Kristus kazihena e have na kruse ki luga na livuhana na bizea na kadolu moge zahazaha. E kati baraenia kadolu hatuhatua kara moge zahazaha kete mate na polokodolu, tolu na mahuri tolu na vavana kamana moge kua e mahoto. Na muku kua e luga na livuhana ia ti kati kemihidolu kava.

²⁵ Miu ta balika na sipsip kamahi kua ti beta dia ne lala dala dia kene babatola. Palaka kua, miu ia na sipsip kamahi kua miu te tare poki miu

kene vamule na kamiu kakanaka hada potopotoa ni miu, ia na kaka kua kete hada poto na vulemiu laveve.

3

3.1-7 Polea kua e vano kiri lahiahia

¹ Miu tavivine lahiahia, ia miu bungania matoto habu gogomiu miu na longoria kadia polea. Ta habu gogomiu ni beta dia na bilip na polea ke Vuvu, da dia te hadavia kamiu moge kemikemi kamahi kiridia, dia te bilip ve,

² na vuna kua dia ta hahadavia habuka miu ta lala miu kata mumuri na moge kua e mahoto miu ka mumuri matoto na kadia lohoihoia.

³ Tabarae miu na bilasnia livuhamiu kiri hatama na mogepa vutuvutua na vulu, beu loholohoa na iaring kamana kolos mata mulimuli.

⁴ Palaka e dopa ki kemi miu kata bilasnia polokomiu na bilas kua mara beta ni nap kete zaha. Na bilas kua, ia na moge kua kete valugilugimiu kamana mogepa vazihozihoa ni miu mule. Moge kua ia e mata papa matoto na matani Vuvu.

⁵ Tavivine kamahi kua bukuni varira ia dia ta lala dia kata kati mulehidia dia na hada mata mulimuli na dala kua za. Dia ta vaka maroro ni Vuvu dia ka longoria polea ke habu gododia.

⁶ Habuki Sara, ia e lala kete longoria matoto polea ke gona. Ki lala kete kokohania a gona, na kana tubu. Kua miu na lala miu kata kakatia moge kua e mahoto, ki beta miu na lala miu

kata kukuahi na golea katiu, pele ia miu na habu tutuni Sara.

⁷ Miu tamomohane, ia miu ve miu kata gala papa ni habu gogomiu miu na hahada zahenidia. Miu hahatu lala kadia hatuhatu kamahi kua taem miu ta mimia lupu kamadia. Ia vata kua miu ta hadavia habuka beta kadia matuhanga ni balika miu tamomohane, palaka go tavine ia na rua kua mo ta rurua na poloka mianga vahoru kua a Vuvu e vala vetania ni dolu. Kua ta beta miu na gagala papa ni dia, ia da beta kamiu lotua kamahi kete longora.

3.8-12 Boto laveve ia tolu kata kakatia maki pa na manumanu

⁸ Katane vahozovi baraenia kagu polea, miu laveve, miu mia papa miu na magali katiu, miu sore na manumanu laveve, ni kukulimiu matoto kara manumanu motumotu miu na mamaridia laveve. Miu vatia mogepa vazahezahea ni miu mule.

⁹ Tabarae miu na kokolia moge zaha kua e katua ni miu o miu na pole zahatia kaka kua e pole zaha kirimiu. Palaka miu kolia miu na kati kemihia matoto ni dia. Na vuna ia a Vuvu e kulina miu kata kubarae, ia kete kati kemihia matoto ni miu.

¹⁰ Na vuna na polea kana Paraha e tani barae, “Azei kua kini kulina kara mianga pa ni kulina kete hilohilo dama laveve, ia kete tabaria havana na pole zahazahanga kete tabaria ve havana na mata vairukurukua.

- 11 Kete vala lamana kara moge zahazaha ni kakatia moge kemi za kete bada parakialania ni mimia papa kamana manumanu motumotu.
- 12 Na vuna, na Paraha ia e lala kete hahada poto na nuhu kua dia ta lala dia kata kakatia moge kua e mahoto, talingana ki lala kete tatabu longo kara kadia lotua. Palaka na Paraha e lala kete vala lamana kara nuhu kua dia ta lala dia kata kakatia moge zahazaha.”

3.13-17 Tolu da tolu ta luga varitihia na moge kemi kua tolu ta katia

¹³ Azei da e kati zahatia ni miu kua ni kukulimiu miu kata kakatia moge pa?

¹⁴ Palaka kua ta miu na pelea bizea na galanga kua e mahoto, a Vuvu da e kati kemihia matoto ni miu. Kubarae, tabarae miu na lolohoi vuvu o miu na kukuahi.

¹⁵ Palaka na polokomiu matoto ia miu kata lolotu ni Kristus habuka ia na kamiu Paraha kara kamiu mianga laveve. Kua kaka katiu kini hulenimiu na kamiu bilip, pele ia miu kata tatare za kete nap miu kata kokolia kadia hulea. Palaka miu koli kemikemihia kadia hulea tabarae miu na haharovitiviti.

¹⁶ Dama laveve ia polokomiu kete kavakava, pale, manumanu kua dia ta popole zahatimiu; da dia te puae na vuna da dia te hahadavia kua miu te mimia papa na vuna miu ke Kristus.

¹⁷ E dopa ki kemi, kua tani lohoihoia ke Vuvu miu na pelea zahatanga na vuna kua miu ta

kakatia moge kemikemi, tabarae miu na kakatia moge zahazaha miu na paparia zahatanga vona.

3.18-22 A Kristus ia e mate ki mahuri mule kete pele mulehidolu

¹⁸ A Kristus e mate kara kadolu manaunaua kamahi boto katiu papa za ia pale, kaka kua e mahoto e pelea mudina manumanu zahazaha, kini mate kadia, kete pele mulehimiu, miu na zahe ni Vuvu. Ia e hubu matoa ki mate, palaka na vulena ia e mahuri,

¹⁹ ki vano ki vaketekete na vule kamahi kua na poloka karabus,

²⁰ kua beta dia na longoria polea ke Vuvu varira matoto. Kilaka kua na taem ke Noa, a Vuvu e valugia matoto ki guguridia, a Noa ki hahabatia kana vaga. Palaka manumanu e 8 za kua a Vuvu e pele mulehidia na poloka naru kilaka kua,

²¹ na naru kua ia e makia na baptais, kua meni a Vuvu ti pepele mulehimiu vona na vuna na matuhanga ke Iesus Kristus kua e pelea na taem kua ia e mahuri mule na matea, naru kua beta ni kete vavazugu kakava molumolu na livuhana kaka, beu, ia na mapamapanga katiu kua tolu ta katia ni Vuvu, habuka tolu kata ma klin za na matana.

²² A Iesus e mahuri mule kini zahe kara lagato, kua ia na maroroni limani Vuvu. Ia kini hada na engel kamahi, kamana vuvu kamahi kua kadia matuhanga e kapou matoto kamana goloaloa kamahi laveve kena kadia matuhanga vona.

4

4.1-6 Tolu kata zuka tapunia kadolu hatuhatua kamahi kua bukuni muga

¹ Kubarae, habuka kua a Kristus e luga bizea ki hatunia varitihia kapou na livuhana, ia miu ve kamiu hatuhatua kamana kamiu lohoihoia kamahi ia kete balika ia ve, miu na tare ve miu kata luga bizea. Na vuna kua tani kukulimiu miu kata luga bizea na vuna kua miu ta ke Kristus, ia ti vatunga habuka miu te zuka tapunia moge zahazaha.

² Kua ta miu na kuza barae, na kamiu mianga ri na vulovulo, ia da ti mara beta miu keteni rorovo muria mogemoge zahazaha kamahi kua manumanu bukuna vulovulo dia ta lala dia kata kakatia, palaka da ti kukulimiu miu keteni mumuri za na lohoihoia ke Vuvu.

³ Na vuna kava muga miu te katia kakatia mogemoge kamahi kua manumanu kua beta dia na lala a Vuvu e lala kete kukulidia dia kata kakatia. Moge mata hilehilea, mogepa magali buhua kamana magali tuha zahezahea kara moge zahazaha, parti kamana mogepa sipak, ia mai na sosol kamahi, ia mai na moge mavuru kua dia ta gala dia ka lolotu na vuvu vairukuruku kamahi.

⁴ Kua habu kurakuramiu kua muga miu ta lala miu kata lupulupu na mogemoge kamahi kua, ti beta dia ne hadavia miu ne ma kakamadia na moge mata zahazaha kua dia ta ba kakatia, kubarae dia kene popole zahatimiu.

⁵ Palaka miu lohoia da dia ta madi na matani Vuvu dia ka kolia kana hulea kamahi na taem kara kana kotoa kapou kua a Vuvu kete koto kara

manumanu laveve vona. Manumanu laveve da dia ta varimadiriai na kotoa, nuhu kua dia ta ba mamahuri, ia mai nuhu kua dia te varimateai kava.

⁶ Ia na vuvuna kua na Kalohua Kemi ki vaketoa na manumanu kua dia te varimateai kava. Ia vata kua dia ta varimateai balika manumanu laveve kua da dia ta mate, vuledia ia e mahuri roro kamani Vuvu.

4.7-11 Tolu kata gala papa na presen kamahi kua a Vuvu e vala ni dolu

⁷ Na las de ti kokozoho. Ki kubarae kamiu lohoihoia kete kavakava, miu paho taturia kamiu hatuhatua, kete dangea miu kata lotu kemikemi.

⁸ Goloa kua e dopa ki kapou matoto, ia kua kete dopa ni kukulimiu kara manumanu laveve, na vuna moge kua kete kukulimiu kara manumanu ia e lala kete kari havutia moge zahazaha luba matoto.

⁹ Miu koi taturia kaka kara kamiu rumaruma kamahi kamana hilohiloa, tabarae miu na popole ngungu.

¹⁰ A Vuvu e maharia matoto katiukatiu ni miu ki vala na presen kamahi ni miu. Kubarae katiukatiu ni miu ia kete kara vora kemi matoto ke Vuvu, miu na kodonia manumanu na presen na mahariharia kena ke Vuvu.

¹¹ Kua kaka katiu kini huleanga kete pole, pele kete pole habuka a Vuvu mule e popole na havana. Kua ni kohanga miu, miu kata kodonia manumanu taza, pele miu kodonidia na kamiu matuhanga laveve kamana kamiu goloaloa laveve kena a Vuvu e lala kete vavala ni miu. Pale, da a Vuvu ti pelea glori na

goloa laveve kena miu ta katia na hizani Iesus Kristus. A Vuvu kana naba e kapou matoto kana matuhanga e kapou matoto ki ngoro vuvua. Ia limoha.

4.12-19 Tolu kata hilohilo tolu na luluga za bizea habuki Kristus

¹² Habu tazigu matoto, taua miu na lohoi toritori na parakilakilanga kamana varitihia kapou kena miu ta hahatunia, tabarae miu na lohoia miu na tania habuka ia na golea motu katiu kua e bebele ni miu.

¹³ Palaka miu hilohilo na vuna kua miu ta hahatunia ve na bizea kua a Kristus e hatunia muga. Kua ta ba muri na glori ke Kristus ni bele kavakava, da miu te hilohilo matoto.

¹⁴ A Vuvu da e kati kemihia matoto ni miu kua ta manumanu dia na delahanimiu na vuna kua miu ta Kristen, na vuna na Vulena glori kamana Vuleni Vuvu da e kari havutimiu.

¹⁵ Miu lohoia, tabarae miu na paria zahatanga, na vuna kua miu ta hubi matehia kaka o kua miu ta mata vanaho o habuka raskol katiu, o kua miu ta vairohia galanga kana manumanu motu.

¹⁶ Palaka kua ta miu na paria zahatanga na galanga ke Kristus, tabarae miu na puae vona, palaka miu vazahenia hizani Vuvu, na vuna kua e kokohanga miu na Kristen kamahi.

¹⁷ Na vuna a Vuvu da e muga ki koto kara kana manumanu. Kua tani muga kokoto kiridolu, pele tu lohoia da kana kotoa da e mata zihazihia kara nuhu kua beta dia na lala dia kata lolongoria dia na mumuri na Kalohua Kemi ke Vuvu?

¹⁸ Pele kua,

“Tani vitiha matoto kete pele muleha nuhu kua dia ta mahotohoto, pele da e kuziha na nuhu kua beta dia na lala a Vuvu kamana nuhuta moge zahazaha?”

¹⁹ Kubarae, kua tani na lohoihoia ke Vuvu manumanu taza dia na luga bizea, pele, dia kata vala mulehidia laveve ni Vuvu dia na katia moge kemi za. A Vuvu kua e lala kete tani matotonia polea, ki katidolu tolu ka bele e lala kete hada poto papa matoto ni dolu na dama laveve.

5

5.1-4 Miu nuhu kua miu ta vavamuga na sios ia miu kata hada poto papa na manumanu ke Vuvu

¹ Kua kata vala polea katiu kirimiu nuhu kua miu ta vavamuga na sios. Hau ve hau ia na kaka katiu ta vavamuga na sios. Hau ka hadavia matoto na bizea kamahi kua a Kristus e luga. Kubarae miu hilohilo, na vuna, hau, ia mai miu ve da tolu laveve da tolu ta pelea goloa mata muli kua a Vuvu kete vala ni dolu na dama kua a Kristus kete pelea naba kamana glori kapou.

² Miu hada poto papa na manumanu ke Vuvu. Dia ta balika sipsip kamahi a Vuvu e taruhia na limamiu. Miu kata hilohilo miu na kakatia galanga kua. Tabarae ni gegeu padianga miu kara galanga kua, o tabarae ni kukulimiu kete kakadoamiu na galanga kua. Beta, miu katia galanga kua na vuna e kukulimiu matoto miu kata katia galanga kua.

³ Beta ni tanga miu kata kara boss, miu na diditaduria na nuhu kua e valanga ni miu, miu

kata hada poto ni dia. Miu vatunga moge kemikemi ni dia, dia kata hadavia kamiu moge pa, dia na mumuri vona.

⁴ Kua ta miu na kati baraenia, kua na Paraha kana nuhuta hada potopotoa na sipsip ni lohu mule, ia da e kado maratani miu na prais kapou matoto, na prais kua da e ngoro vuvua, ki mara beta ve ni zaha.

5.5-11 Tolu kata taruhi mulehidolu na limani Vuvu

⁵ Miu tamomohane huluvavahu, ia miu ve miu kata kubarae ve, miu kata longoria polea kana kamiu pararaha. Miu laveve miu kata vavazihozihonimiu mule, miu na lolongoria polea kana manumanu kua miu ta Kristen lupu, na vuna, “A Vuvu magalina e lala kete vavaritahi kara nuhu kua dia ta vavazahezahenidia, ki lala kete maharia matoto nuhu kua dia ta lala dia kata vavazihozihonidia.”

⁶ Kubarae miu vazihozihonimiu, miu na mia na taura limani Vuvu. Ti vano kini mule na taem kena ia mule e makia, ia da ti vazahenia hizamiu.

⁷ Miu varaga kamiu lohoi vuvua laveve kena miu ta hahatunia bizea vona kara huduni Vuvu, na vuna ia e lala kete lolohoi marata ni miu.

⁸ Miu paho tadoria kamiu hatuhatu miu ka tatara. Na vuna hamiu vagi a Satan e lolobi ki mai vavano habuka laion kua e ngangarara ki hahada kara hana virua kete hania.

⁹ Palaka miu madi bada na kamiu bilip miu na pala katia, na vuna miu ta lala habuka habu tazimiu na palaka laveve, ia dia ve ta luluga bizea kena miu ta luluga ve.

¹⁰ A Vuvu ia na vuvuna mahariharia laveve. Ia ki kohanimiu na vuna ni Iesus Kristus, miu mia kamana na kana glori kua e ngoro vuvua. Kubarae, da miu ta hatunia varitihia palaka beta kete havarau, pale, ba muri vona, da ia ti kati kemihimiu, ia vabadangania kamiu bilip ia katimiu miu ta madi bada dama laveve.

¹¹ Na vuna zia, ia za ia kana matuhanga kua e kapou matoto ki ngoro vuvua. Ia limoha.

5.12-14 Polea taza ve

¹² Tazigu a Sailas, kua e beta ni lala kete vatia bilip, e kodoniau miro ka vapolungania na pas boto kua kirimiu. Miro ta vapolupolu miro kata vabadanganimiu, miro na vatuharimiu habuka miu kata vaka maroro na mahariharia ke Vuvu, ia vata nazia kua e bele kirimiu, miu bada na poloka mahariharia kua.

¹³ Manumanu na sios ni Babilon*, nuhu kua e makua dia balika kua e makua miu, dia ta vala kadia gritings ni miu. A Tugu a Mak e vala kana gritings ve ni miu.

¹⁴ Miu kene paria Kristen motu, miu domia kete vatunga habuka e kulimiu matoto kiridia.

Magali kemia e vano ni miu laveve kua na poloki Kristus.

5:12 Ap 15.22, 40.   **5:13** Ap 12.12, 25; 13.13; 15.37-39; Kl 4.10; Fm 1.24.   * **5:13** A Pita e barikikinia polea kiri Rom ki kokohania ni Babilon na vuna kilaka kua, a vuni Rom dia ta gala zahazaha matoto na manumanu ke Vuvu baliki vuni Babilon kua dia ta katia muga.

Kalohua Kemi ke Iesus na Polea Vitu
The New Testament in the Vitu language of Papua
New Guinea
Nupela Testamen long tokples Vitu long Niugini

copyright © 2019 Wyclif e Bijbelvertalers Nederland

Language: Pole Vitu (Vitu)

Dialect: Vitu

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures. Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2022-08-19

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

5a86e94f-d1d1-5388-8981-4bc1ed55d7ae